

374

L'abstinència

(ALDC, III, 558. L'abstinència de carn)

L'enunciat es refereix a la privació de menjar carn en compliment d'un precepte religiós; són freqüents les confusions amb 'dejuni' (veg. mapa 281).

Abstinència (des del s. XIII), pres del llat. ABSTINENTIA, té algunes var. formals (*a(b)stinenci* 1, 4, 12, 14, 73-77, 80, 83, 84; *austinència* 183; *actenència* 80; *obstinència* 22, 43, 114; *estenència* 97) i, eventualment, una expansió (*abstinència de carn*); el mot ha suggerit *abstenció* 68; *fer el divendres* 19 (*dia de Divendres Sant* 65) al·ludeix al dia en què cal privar-se de menjar carn. L'alg. *brivament* 85 és un der. de *brivar*, per sonorització de la labial de *privar*, com practica el sard.

Els mots ja comentats en el mapa esmentat són: *vigília*, que presenta casos de pèrdua de la vocal final (*vigili* 6,

vegili 9, 10, 11, 15), de dissimilació vocàlica (*vegilia* 98, *vegili* 9, 10, 11, 15), de palatalització de la *l* (*vigilla* 7), d'ensordiment de la palatal (*vetxilia/vitxilia* 90, 93, 94, 99, 102, 108, 163) o d'intromissió de la /χ/ castellana (*vi[χ]ilia* 87, 100, 187, 190); *fer magre* o, simplement, *magre* ("Avui és magre" 24, 26, 34); *dejuni/dijuni* pot tenir un determinant (*dejuni de carn* 120, 126, 181; *dejunar de carn* 185; *dejuni d'abstinència* 49, 82, 162); (*fér*) *quaresma* 106, 172; *col·lació* 78; *aiuno* 149, *desaiuno* 147.

Són mots normatius *abstinència*, *vigília* i *fer magre* (aquest, com a exemple), des del *DG_I*, 1932.

